



РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

Бања Лука, Милоша Обилића 39, Бања Лука, тел/факс:051/430-110, 051/430-100 е-mail: pedagoski.zavod@rpz-rs.org
<http://www.rpz-rs.org>; **Приједор**, Мајора М.Тепића 1, тел/факс: 052/233-580, е-mail: rpzpd@teol.net; **Бијељина**, Кнеза Милоша
28, тел/факс: 055/210-678, 206-554, е-mail: zavodbn@teol.net; **Добој**, Краља Драгутина 14, тел/факс: 053/241-203, 206-510,
е-mail: rpz.doboj@teol.net; **Фоча**, Цара Душана бб, тел/факс: 058/210-390, е-mail: rpzpsnj@spinter.net

Број: 07/2.03/031.2.614 - 08/09
Датум: 09. 02. 2010. године

СТРУЧНИ САВЈЕТНИК ЗА: **РАЗРЕДНУ НАСТАВУ**
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ: **ГОРДАНА ПОПАДИЋ**

ИЗВЈЕШТАЈ
О ГРУПНОМ САВЈЕТОДАВНО-ИНСТРУКТИВНОМ РАДУ
СА НАСТАВНИЦИМА РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ

Групни савјетодавно-инструктивни рад са наставницима разредне наставе у виду једно-дневних савјетовања, реализован је у складу са Програмом рада Републичког педагошког завода и Програма рада стручне савјетнице за разредну наставу, Гордане Попадић. Савјетовања су одржана током децембра 2009.године и јануара 2010.године за 16 група наставника основних школа регије Добој и дио регије Бијељине. Реализација савјетовања одвијала се суботама и радним данима током зимског распуста на 8 пунктова у Шамцу, Дервенти, Модричи, Броду, Теслићу, Руданци, Добоју и Власеници. Савјетовањем су били обухваћени наставници разредне наставе из 39 основних школа. Од 683 наставника, за које постоје подаци у бази података, савјетовањима је присуствовало 595 или 87,11% наставника. Најбољи одзив наставника био је у Броду (100%), Теслићу (94,16) и Дервенти (90,24%), а најслабији одзив је био у Модричи-Вукосављу (78,43%). Преглед броја учесника по групама и школама дат је у табели бр.1.

Табела бр.1-Преглед броја учесника по групама и школама

Р. Б.	Школа-домаћин савјетовања (датум)	Школе-учеснице савјетовања	Број наставника учесника				НАПОМЕНЕ
			План.	Прис.	Свега	%	
1.	ОШ“Шамац“ Шамац (05.12.2009.)	1.“Обудовац“ Обудовац 2.“Д.Жабар“ Доњи Жабар 3.“В. Пелагић“ Пелагићево	36	32	59	89,39	Присуствовао педагог школе из Шамца
		1.“Г.Слатина“Г.Слатина 2.“Шамац“Шамац 3.“Црквина“Г. Црквина	30	27			
2.	ОШ“19.април“ Дервента (10.12.2009.)	1.“Б. Панзаловић“Осиња 2.“Никола Тесла“Дервента	39	24	74	90,24	
		1.“Т.Докић“Календеровци 2.“19.април“Дервента	43	50			
3.	ОШ“Сутјеска“ Модрича (12.01.2010.)	1.“Сутјеска“ Модрича 2.“А. Шантић“ Вукосавље	55	45	80	78,43	Присуствовао педагог и помоћник директора школе домаћина
	ОШ“С. Сава“ Модрича	1.“Свети Сава“ Модрича	47	35			Присуствовао психолог школе
4.	ОШ“С.Сава“ Брод (26.12.2009.)	1. “Свети Сава“ Брод 2.“Лијешће“ Лијешће	38	38	38	100	Присуствовао психолог и помоћник директора школе домаћина
5.	ОШ“Петар Петровић Његош“ Теслић (11.01.2010.)	1.“Вук Караџић“Теслић 2.“П. Кочић“Угодновићи 3.“Вук Караџић“Витковци	38	31	113	94,16	
		1.“Д. Обрадовић“Блатница 2.“С.Душанић“Прибинић 3.“Ј. Станковић“Чечава	40	40			
		1.“Иво Андрић“Ђулићи 2.“П.П.Његош“Теслић	42	42			
6.	ОШ“М. Ракић“ Руданка	1.“Милан Ракић“Руданка 2.“Д. Максимовић“ Станари	53	43	87	83,65	Присуствовао педагог школе из Руданке
	ОШ“Вук С.Караџић“ Добој (12.01.2010.)	1.“Ђура Јакшић“Подновље 2.“Вук Караџић“Петрово 3.“Вук С.Караџић“Добој	51	44			Присуствовао педагог школе домаћина
7.	ОШ“С. Сава“ Добој (15.01.2010.)	1.“Озрен“ Пакленица 2.“Свети Сава“ Добој 3.“Р. Домановић“Осјечани	51	43	85	85,00	
	ОШ“Доситеј Обрадовић“ Добој (15.01.2010.)	1.“П. Кочић“Сјенина Ријека 2.“Свети Сава“Какмуж 3.“П.П.Његош“Бољанић 4.“Д. Обрадовић“Добој	49	42			
8.	ОШ“Вук Караџић“ Власеница (16.01.2010.)	1.“Алекса Шантић“Осмаци 2.“Јован Дучић“Шековићи	32	26	59	83,09	
		1.“Браћа Јакшић“Милићи 2.“Вук Караџић“Власеница	39	33			
11 школа-домаћина		Учесници из 39 школа	683	595	595	87,11	4 педагога, 2 психолога 2 помоћника директора

У фокусу овогодишњих савјетовања били су наставни план и програм, те постојећи уџбеници који се користе у разредној настави. Програм савјетовања остварен је у виду

презентације стручног савјетника, те радионичког начина рада са наставницима. Реализација садржаја и активности одвијала се према посебној динамици и Програму савјетовања.

Циљ:

Утврђивање мишљења наставника разредне наставе о постојећем наставном плану и програму и уџбеницима, те сагледавање приједлога допуна, корекција постојећих уџбеника и НПП. Унапређивање разредне наставе и јачање стручних компетенција наставника разредне наставе афирмишући значај стручног усавршавања наставника и организације огледних часова, као и функционалног планирања и припремања наставног процеса. Сагледавање постојећег стања, у области сарадње са родитељима и рада са даровитим ученицима, те очекивања од стручног савјетника.

Задаци:

- *Идентификовати мишљења наставника о постојећем наставном плану и програму;
- *Прикупити сугестије, примједбе, приједлоге за измјене и допуне НПП;
- *Идентификовати мишљења наставника о постојећим уџбеницима;
- *Прикупити конкретне приједлоге за измјене и корекције постојећих уџбеника.
- *Сагледати мјесто и улогу стручног савјетника, те у којим областима наставници очекују помоћ и подршку;
- *Информисати наставнике о појму, значају, специфичностима и начину организовања огледних часова;

Дневни ред савјетовања:

1. Представљање, упознавање и начини комуникације стручног савјетника и наставника (електронска комуникација)
2. О потреби, значају и предмету промјена НПП (презентација савјетника)
3. Мишљења, сугестије и приједлози наставника за измјене и допуне НПП и постојећих уџбеника (радионичке активности)
4. Стручно усавршавање наставника, припремање и организација огледних часова
5. Правилник о оцјењивању ученика у основној школи
6. Актуелна питања:
 - Планирање и припремање
 - Специфичности рада у комбинованом одјељењу (Образац за мјесечно планирање, модел)
 - Дјеца са посебним потребама у редовним одјељењима

Запажања о реализацији савјетовања

У уводном дијелу савјетовања, након представљања и упознавања, било је ријечи о новом начину комуникације, о електронској комуникацији, између наставника и стручног савјетника, те предностима и значају овог начина комуницирања. Услиједила је презентација, од стране савјетника, о потреби, значају и предмету промјена НПП. Посебан осврт је дат о томе, шта све може бити предметом промјена у наставном плану и програму, као и неки приједлози промјена које су урадили стручни савјетници. Радионичке активности

наставника биле су централни дио савјетовања. Наставници су након подјеле у групама, анализирали наставни план и програм одређеног наставног предмета. Свака група је по обављеним консултацијама, договорима унутар групе, сачинила приједлог промјена за одређени НПП, као и приједлоге корекција у постојећим уџбеницима. Конкретне приједлоге и сугестије учесници су унијели у посебно припремљене упитнике за прикупљање приједлога и мишљења о измјенама и допунама НПП и уџбеника. Наставници су у упитницима дали опште примједбе на НПП и уџбенике, приједлоге за измјене и корекције наставних садржаја, као и исхода учења. Завршне радионичке активности су протекле у извјештавању група, као и допуни изнијетих ставова појединих група од стране других група. У складу са дневним редом, наставници су добили потребне информације о процедури одржавања огледних часова, току припреме и реализације истих. С обзиром да је објављен нови Правилник о оцјењивању ученика у основној школи, наставницима разредне наставе су предочени кључни елементи из правилника. Активности завршног дијела савјетовања су се односиле на подсећање и давање упута, препорука и инструкција о питањима која су увијек актуелна за наставнике разредне наставе. Понуђен је модел образаца за мјесечно планирање у комбинованом одјељењу, те напомене о специфичностима планирања и припремања рада у комбинованом одјељењу. Наставници, који изводе наставу у комбинованом одјељењу, су истакли да је неопходно одржати семинаре или савјетовања на којима би била разматрана само проблематика рада у овим одјељењима. Процес инклузивног образовања је реалност са којом се наставници разредне наставе, посљедних година, све више сусрећу, али за који нису довољно оспособљени. Постоје озбиљне потешкоће у раду са дјецом са посебним потребама. Превазилажење дијела проблема учесници виде у квалитетној обуци самих наставника, али и комплетирању стручне службе у школама, првенствено мисле на рад дефектолога.

Оцјена савјетовања

У завршном дијелу савјетовања наставници су имали прилику да оцијене начин рада током савјетовања и цјелокупно савјетовање. Од наставника се тражило да изнесу и свој став о томе шта очекују од стручног савјетника за разредну наставу и Републичког педагошког завода, као стручне институције.

Наставници разредне наставе **од стручног савјетника очекују** сљедеће:

- сугестије и савјете за побољшање рада, сталну сарадњу, чешће контакте са наставницима,
- детаљније упуте за актуелна питања, смјернице и одговоре на новонастала питања,
- савјет, помоћ, примјер, подршку, разумијевање, да буде савјетник, а не критичар, да буде сарадник и савјетник, а не инспектор,
- да посјети школу (бар једном до два пута у току школске године) и упозна услове рада, као и проблеме са којима се сусрећу наставници,
- одржавање више семинара током године, семинара као што је овај данас,
- упућивање у најновија достигнућа у васпитно-образовном раду, увођење иновација,
- да израде стандарде знања по предметима,
- да уважи примједбе везане за НПП, да преузму одговорност, са другим савјетницима и предложе квалитетан наставни план и програм,
- информисање о промјенама НПП, оцјењивања, вођења евиденције
- планирање, припремање и извођење наставе,

- планирање градива за први разред, као и сама разрада годишњег плана,
- да изврши провјеру знања ученика,
- да се ураде приручници са припремама за рад у комбинованим одјељењима,
- разумијевање учитеља, подршка везана за писане припреме,
- помоћ у едукацији родитеља,
- помоћ у раду са дјецом са посебним потребама,
- помоћ и упутства за рад у експерименталном одјељењу,

Од Републичког педагошког завода, као стручне институције, очекивања наставника су у сљедећем:

- благовремено информисање и усклађен рад са Министарством просвјете и културе
- организовање савјетовања, стручних семинара у зимској и љетној паузи
- да има више увида у рад директора школа,
- да има бољу комуникацију са школама,
- периодично (3-5 година) праћење и оцјењивање укупног образовног система у вези с основном школом,
- већи утицај на квалитет уџбеника,
- конкретније изношење званичних ставова или захтијева
- да анализира и прихвати приједлоге савјетника,
- стандардизацију норми у складу са неким објективним показатељима,
- инструкције у раду са дјецом са посебним потребама,

Табела бр.2 –Преглед оцјена савјетовања и начина рада по пунктoвима

Р. Б.	Мјесто савјетовања	Број група	Број анкетираних	Оцјена савјетовања						Просјечна оцјена	Начин рада на саавјетовању је ДОБАР			
				5 %	4 %	3 %	2 %	1 %	Без оцјене %		ДА %	НЕ %	НИСАМ СИГУРАН- %	Без одговора- %
1.	Шамац	2	49	30 61,2	17 34,7	1 2,0	-	-	1 2,0	4,60	47 95,9	-	1 2,0	1 2,0
2.	Дервента	2	56	28 50	18 32,1	6 10,7	1 1,8	-	3 5,4	4,38	44 78,6	2 3,6	7 12,5	3 5,4
3.	Модрича	2	69	50 72,5	15 21,7	1 1,5	-	-	3 4,3	4,54	64 92,75	1 1,5	1 1,5	3 4,3
4.	Брод	1	31	21 67,7	7 22,6	3 9,7	-	-	-	4,58	30 96,8	-	1 3,2	-
5.	Теслић	3	87	24 27,6	50 57,5	11 12,6	-	-	2 2,3	4,15	75 86,2	1 1,15	11 12,6	-
6.	Руданка, Добој	4	83	60 72,3	18 21,7	2 2,4	-	-	3 3,6	4,72	78 93,9	-	2 2,4	3 3,6
7.	Власеница	2	49	33 67,4	13 26,5	2 4,1	-	-	1 2,1	4,65	48 97,9	-	-	1 2,1
		16	424	246 58,02	138 32,5	26 6,1	1 0,2	-	13 3,1	4,53	386 91,03	4 0,9	23 5,4	11 2,6

У табели број 2 дат је преглед оцјена о самом савјетовању, као и о начину рада током савјетовања. Анкетирано је 424 наставника или 71,26 % од укупног броја присутних на савјетовањима. Преко 90% наставника сматра да је радионички начин рада на савјетовању добар, док је 5 % наставника исказало неповјерење према овом облику рада. На свих 8 пунктова, савјетовање је оцјењено са веома високом оцјеном. Преко 58% наставника савјетовање је оцјенило оцјеном 5, а просјечна оцјена свих савјетовања је 4,53.

Закључци савјетовања

- Циљ и задаци савјетовања су остварени.
- Прикупљена су мишљења о постојећем наставном плану и програму за све наставне предмете и подручја рада од 1. до 5. разреда.
- Наставници очекују да приједлози и сугестије за измјене, допуне и корекције НПП буду систематизоване од стране стручног савјетника и од наредне школске године примјењене.
- Прикупљена су мишљења наставника разредне наставе о постојећим уџбеницима.
- Дати су конкретни приједлози за штампање нових и адаптацијом постојећих уџбеника. Приједлоге наставника стручни савјетник ће уврстити у План уџбеника за наредну школску годину.
- Начин рада у виду радионичких активности наставника током савјетовања подржава преко 90% наставника.
- Наставници су дефинисали своја очекивања у погледу подршке стручног савјетника и Републичког педагошког завода. Дефинисане су области и подручја у којима наставници очекују подршку и помоћ.
- Наставници су дали своје мишљење о постојећем стању у области сарадње са родитељима и рада са даровитим ученицима.
- Једнодневна савјетовања за наставнике разредне наставе требало би организовати по разредима или бар тријадама, због специфичности програмских садржаја и рада са приближно истим узрастом ученика
- Неопходно је одржати савјетовања са наставницима који раде у комбинованом одјељењу.
- Да се у наредном периоду организују посебна савјетовања или семинари за наставнике разредне наставе на тему „Дјеца са посебним потребама у редовним одјељењима разредне наставе“.
- О специфичностима и начину организовања огледних часова наставници су добили основне инструкције. Стручни савјетник ће у оквиру Програма рада стручног усавшавања наставника, достављених на почетку школске године, изабрати школу и наставника за припрему огледних часова у наредном периоду.
- Наставницима су поновљена општа упутства о планирању, програмирању и припремању васпитно-образовног рада (Структура годишњих и мјесечних планова рада, те писмених припрема за наставни час и наставни дан).

Стручни савјетник за РН:
Гордана Попадић